

ÚROVEŇ DIGITALIZÁCIE DAŇOVÝCH SPRÁV A JEJ VNÍMANIE DAŇOVNÍKMI V KRAJINÁCH EÚ

LEVEL OF DIGITALIZATION OF TAX ADMINISTRATIONS AND ITS PERCEPTION BY TAXPAYERS FROM EU COUNTRIES

JÁN HUŇADY

doc. Ing. Ján Huňady, PhD. Ekonomická fakulta UMB v Banskej Bystrici, e-mail:
jan.hunady@umb.sk, ORCID: 0000-0002-7075-2289

TEREZA MICHAELA VRÁBL'OVÁ

Ing. Tereza Michaela Vrábl'ová, Novomeského 1331/9, 957 04 Bánovce nad Bebravou, e-
mail: terezamvrablova@gmail.com

Abstract: *The paper aims to examine the digitalisation of tax administrations in economically developed countries and taxpayers' perceptions of digital tax services. The study compares the adoption of digital technology in tax administrations and analyses tax players' attitudes toward these tools. Our findings confirm that a large share of countries is using a set of emerging digital technologies, including robotic process automation, machine learning, network analytics, artificial intelligence, and blockchain. Socio-economic factors appear to play an important role in supporting digital tax administration. Younger respondents, respondents with higher income, and those with better tax knowledge show greater support for fully digital tax filing systems and mobile tax apps. A successful digital transformation of tax administration requires policies that support digital literacy and trust in digital public services.*

Keywords: tax administration, digital transformation, taxpayers, digital public services.

JEL Classification: H20, H26, H83, O33

ÚVOD

Digitalizáciu verejnej správy môžeme v súčasnosti považovať za jednu z kľúčových tém v oblasti verejného sektora pričom zvyčajne patrí medzi priority verejných politík v hospodársky rozvinutých krajinách. Obzvlášť dôležitým prvkom je digitálna transformácia daňovej správy, keďže zohráva dôležitú úlohu z hľadiska efektívnosti výberu daní, daňovej disciplíny a správy daní. Digitalizácia daňovej správy zároveň podstatne ovplyvňuje skúsenosti daňovníkov pri kontakte s daňovými orgánmi. Napriek zásadnému významu je však tento problém doteraz oproti ostatným aspektom digitálnej ekonomiky a digitálnej transformácie relatívne menej preskúmaný. Daňová správa takmer všetkých krajín EÚ prešla v posledných desaťročiach zásadnými reformami a transformáciami. Od papierových formulárov a osobných návštev daňového úradu sa správa dane posunula smerom k elektronickým daňovým priznaniam, predvyplneným formulárom, používaniu aplikácií a pokročilým analytickým nástrojom. Napriek dynamickému rozvoju digitalizácie však stále existuje viacero kľúčových bariér a problémov s ktorými sa daňovníci pri plnení daňových povinností stretávajú.

Digitalizácia neprináša automaticky vždy len výhody a otázkou ostáva, ako uvedené zmeny vnímajú samotní daňovníci. Perspektíva daňovníkov je kľúčová aj preto, že ide o koncových používateľov digitalizovaných daňových služieb. Úspešnosť digitálnej transformácie závisí aj od schopnosti a ochoty daňovníkov nové digitálne nástroje prakticky používať. Využívanie digitálnych nástrojov vo všeobecnosti je často ovplyvnené množstvom faktorov ako napríklad vek, vzdelanie, príjem ako aj digitálna gramotnosť. Naš výskum skúma práve uvedené oblasti so zameraním na zmapovanie aktuálnej úrovne využívania digitálnych technológií daňovými správami a preskúmanie názorov daňovníkov na digitálne verejné služby daňových správ v krajinách EÚ.

Vedeckým cieľom tohto príspevku je teda zmapovať úroveň využívania digitálnych technológií daňovými správami a preskúmať vnímanie digitalizácie daňovej správy daňovníkmi v krajinách Európskej únie V kontexte uvedeného cieľa sme stanovili tri výskumné otázky nasledovne:

- 1. výskumná otázka: Ktoré inovatívne digitálne technológie sú najčastejšie využívané daňovými správami v ekonomicky rozvinutých štátoch?
- 2. výskumná otázka: Ako sa líši subjektívne vnímanie adekvátnosti podpory pri podávaní daňových priznaní medzi krajinami EÚ?
- 3. výskumná otázka: Aká je súvislosť medzi vybranými socio-ekonomickými charakteristikami daňovníkov a ich preferenciou digitálnych nástrojov pri podávaní daňových priznaní?“

Naplnenie prvej časti cieľa a zodpovedanie prvej výskumnej otázky je založená na prehľade využívania digitálnych technológií daňovými správami. Prehľad je realizovaný na základe údajov z databázy OECD (2025). Táto časť poskytuje prehľad aktuálneho stavu problematiky a údaje o digitalizácii daňovej správy a jej ekonomickom dopade. V prípade analýzy vnímania digitalizácie daňovníkmi, ktoré je spojené s výskumnými otázkami 2 a 3, sa zameriame na krajiny EÚ a zdrojom údajov je Flash Eurobarometer FL562 (Európska komisia, 2025). Analýza týchto údajov je štruktúrovaná do viacerých častí, pričom poskytuje kľúčové výsledky postojov daňovníkov k digitálnym nástrojom daňovej správy. Na záver sú prezentované hlavné zistenia a dôsledky pre daňové politiky a digitalizáciu daňovej správy.

1. DIGITALIZÁCIA DAŇOVEJ SPRÁVY A JEJ EKONOMICKÉ KONZEKVENCIE

V tejto časti príspevku sa venujeme samotnej digitalizácii daňovej správy a jej ekonomickým dôsledkom. Digitalizácia daňovej správy predstavuje v súčasnosti jeden z kľúčových nástrojov modernizácie verejných správ, reagujúci na rastúcu komplexnosť daňových systémov, globalizáciu ekonomiky a potrebu zvyšovania efektívnosti výberu daní. Doterajší výskum vo všeobecnosti naznačuje, že digitalizácia daňovej správy môže nielen efektívne zvýšiť daňové príjmy, ale aj zlepšiť spravovanie daní, posilniť dodržiavanie daňových povinností a optimalizovať celkový daňový systém (Weigun a Ling, 2025).

1.1 Digitálna transformácia daňovej správy a jej podoby

Digitálna transformácia daňovej správy je predmetom intenzívneho skúmania najmä zo strany Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), ktorá v roku 2020 publikovala správu Tax Administration 3.0: The Digital Transformation of Tax Administration. Zámerom správy je podnietiť odbornú diskusiu a výmenu názorov o vízií digitálnej transformácie daňových správ, ktoré majú napomôcť jednotlivým daňovým inštitúciám v rámci procesu digitálnej transformácie.

V súvislosti s daňami, ktoré predstavujú významnú položku celkových verejných príjmov štátov vyvstáva problém s plnením, respektíve dodržiavaním daňových povinností (angl. tax compliance). Napríklad zavedenie režimu elektronickej fakturácie v Peru bolo v prvom roku reformy spojené s nárastom daňových záväzkov o 6,7 % u podnikov o 6,7 %, ktoré nemali daňové pohľadávky. Celkovo však daňové platby poklesli, keďže množstvo podnikov využilo existenciu daňových pohľadávok na kompenzáciu svojich zvýšených daňových záväzkov. Napriek nižším daňovým príjmom Bellon et al. (2022) zdôrazňujú, že reforma elektronickeho fakturovania mala významný vplyv na dodržiavanie predpisov medzi menšími firmami, ktoré sú tradične ťažko a nákladne monitorovateľné pomocou konvenčných audítorských techník, a preto zvyčajne nepodliehajú rozsiahlemu monitorovaniu alebo auditu. Pozitívny vzťah medzi digitálnou správou daní a dodržiavaním/plnením daňových povinností potvrdzujú vo svojej štúdií aj Mbise a Baseka (2024) či Falana, Dakhil, Abbood, Dagunduro (2024).

Ďalším efektívnym nástrojom v spojení s digitalizáciou daňových správ je napríklad predvyplňovanie daňových tlačív a formulárov. Predvyplnené daňové formuláre uľahčujú výber daní a napomáhajú spoločnostiam pri plnení daňových povinností, čím sa znižujú vyvolané náklady zdanenia (Hesami et al., 2024). Vyvolané náklady zdanenia predstavujú náklady, ktoré nesú firmy a jednotlivci na dodržiavanie daňových predpisov, s výnimkou samotných daní. Väčšina nákladov, ktorá sa týka dodržiavania daňových povinností je vyvolaná práve spracovaním informácií, ktoré vyplývajú z existencie samotného daňového systému, ako napríklad vedenie záznamov či vyplňanie daňových priznaní a podobne (Európska komisia, 2013). V Slovinsku implementácia predvyplnenia daňových priznaní k dani z príjmov fyzických osôb daňovou správou v roku 2008 viedla až k 73 % zníženiu vyvolaných nákladov zdanenia daňovníkov (Klun, 2009). V Rumunsku zavedenie predvyplnenia daňových priznaní k dani z pridanej hodnoty taktiež viedlo k zníženiu vyvolaných nákladov zdanenia v roku 2019. Na jedného mikrodaňovníka pripadalo zníženie o 490,3 USD, zatiaľ čo na jednu veľkú firmu pripadalo zníženie až o 3 197,1 USD. Jedna stredne veľká firma ušetrila na vyvolaných nákladoch zdanenia až 1 736,4 USD a v prípade jedného malého podnikateľského subjektu išlo o poníženie o 884,3 USD (Jenkins et al., 2023).

Avšak, konečný prínos plynúci z predvyplnených daňových priznaní je závislý od samotného daňového systému (jeho komplikovanosti) a informácií, ktoré sú prístupné daňovníkom. V tomto ohľade by malo byť v záujme daňových úradov zabezpečiť, aby daňovníci disponovali adekvátnymi informáciami týkajúcimi sa daňových povinností na spoľahlivé vyplnenie určitých nepredvyplnených súčastí daňových formulárov a nárokov na odpočty (Kotakorpi a Laamanen, 2016). Digitalizácia daňovej administratívy je preukázateľne spojená aj s vyššou spokojnosťou daňovníkov. Awasthi et al. (2019) vo svojej štúdií, ktorá sa zameriava na pohodlnosť elektronickeho podávania a jednoduchosť vyplňania požadovaných formulárov zistili, že celková úroveň spokojnosti daňovníkov v rokoch 2012 až 2016 sa pohybuje v rozmedzí od 75 % až 86 %.

1.2 Spracovanie a dostupnosť elektronických údajov

V ére moderných daňových správ predstavujú údaje dôležitý nástroj, ktorý uľahčuje vyberanie daní, presadzovanie a dodržiavanie predpisov a napomáha pri rozhodovaní. Vzhľadom na to, že čoraz viac údajov je dostupných v elektronickej forme, zmenil sa aj prístup k nim, ich prenos a integrácia. Tabuľka 1 poskytuje prehľad typov interakcií, pre ktoré daňové správy zverejnili API v roku 2024 (OECD, 2025a).

Tabuľka 1: Interakcie pre ktoré daňové správy zverejnili API v roku 2024

Typ interakcie	Daň z príjmov	Daň z príjmov právnických osôb	Daň z pridanej
----------------	---------------	--------------------------------	----------------

	fyzických osôb (v %)	(korporátne dane) (v %)	hodnoty (v %)
Registrácia pre daň	34,1	35,6	30,2
Vyplňanie daňových priznaní	59,1	64,4	65,1
Vykonávanie daňových platieb	40,9	37,8	37,2
Požadovanie predĺženia doby na podanie a uhradenie daňových priznaní	15,9	13,3	11,6
Dohodnutie daňových splátok	11,4	11,1	16,3
Kladenie dôverných dotazov v bezpečnom prostredí	22,7	22,2	23,3
Podávanie námietok týkajúcich sa daní	15,9	15,6	18,6
Vybavovanie korešpondencie	31,8	33,3	30,2
Nahrávanie údajov do systémov daňovej správy	54,5	51,1	51,2
Ostatné interakcie	34,1	37,8	44,2

Zdroj: OECD (2025a).

Namiesto toho, aby daňovníci museli spracovávať údaje a vkladať ich do papierových alebo online formulárov, daňové správy čoraz častejšie prijímajú údaje priamo z podnikových systémov daňovníkov a od tretích strán. V tomto procese zohrávajú dôležitú úlohu aplikačné programové rozhrania (API), ktoré umožňujú prepojenie medzi systémami bez potreby poskytnutia priameho vstupu. Avšak existujú aj mechanizmy, ktoré správam umožňujú priamy prístup k údajom v systémoch daňovníkov.

1.3 Moderné digitálne technológie využívané daňovými správami

Dôležitým aspektom digitálnej transformácie sú aj technologické nástroje, ktoré napomáhajú pri získavaní a spracovaní dát. Napriek tomu, že rôzne daňové správy sa nachádzajú v rôznych fázach digitalizačného procesu, existujú rôzne technológie, ktoré sú v súčasnosti využívané (Owens, Lazarov, Oliveira, 2021). Podiel využívania jednotlivých typov moderných digitálnych technológií daňovými správami v krajinách OECD je uvedený v Tabuľke 2

Tabuľka 2 Inovatívne prístupy používané daňovými správami ako súčasť činností správy údajov v roku 2024 (v %)

Cloudové úložisko	Robotická automatizácia procesov	Strojové učenie	Cloud computing	DataOps prístup
51,9	53,7	61,1	72,2	35,2

Zdroj: OECD (2025a).

Medzi tieto technológie možno zaradiť cloud computing. Ide o technológiu, ktorá poskytuje výpočtové zdroje, vrátane úložiska, softvéru a výpočtového výkonu, cez internet na základe požiadaviek. V kontexte vlády a verejnej správy predstavuje cloud computing efektívny prostriedok na centralizáciu operácií, uľahčenie prístupu k údajom v reálnom čase a na podporu inovatívnych modelov poskytovania služieb. Z pohľadu daňových správ má integrácia cloudu pozitívny vplyv na výber daňových príjmov a presnosť reportovania. Napriek týmto výhodám existujú výzvy v podobe bezpečnostných obáv, technických obmedzení a odporu voči zmenám (Anderson et. al., 2023).

Daňové správy taktiež využívajú robotickú automatizáciu procesov (RPA), kde sa stroje používajú na vykonávanie opakujúcich sa úloh. Systémy RPA vytvárajú zoznam akcií sledovaním, ako používateľ vykonáva danú úlohu v grafickom užívateľskom rozhraní aplikácie a následne vykonávajú automatizáciu opakovaním týchto úloh priamo v grafickom užívateľskom rozhraní. Napríklad vo Švédsku bola v roku 2021 spustená služba švédskym daňovým úradom na hodnotenie rizík pre žiadosti o registráciu podnikov. Využitím umelej inteligencie (AI) (angl. *artificial intelligence*) kategorizuje žiadosti na základe súboru stanovených rizikových faktorov a žiadosti následne spracúva rôznymi spôsobmi v závislosti od priradenej kategórie. Kanadská daňová agentúra využíva RPA na automatizovanie veľkého objemu, vysoko opakujúcich sa administratívnych úloh, ktoré sú náchylné na ľudské chyby. Kanadská daňová agentúra doteraz automatizovala osem procesov, čím ušetrila viac ako 34 000 hodín práce, čo odpovedá približne zamestnaným 25 zamestnancom na plný úväzok (Collosa, 2022).

Ďalšou technológiou, ktorú daňové správy aktívne využívajú je umelá inteligencia. Podľa Owens, Lazarov a Oliveira (2021) umožňuje AI aplikovať pokročilé analytické a logické techniky vrátane strojového učenia (angl. *machine learning*) a spracovania prirodzeného jazyka na interpretáciu udalostí a podporu automatizovaných rozhodnutí. Ako príklad možno uviesť nový systém hodnotenia daňových poplatníkov v Lotyšsku, ktorý je založený na kolektívnych odborných znalostiach lotyšskej štátnej daňovej správy a je možné ho dlhodobo prispôbovať tak, aby bola zabezpečená automatizovaná príprava údajov o segmentácii daňových poplatníkov. AI v kombinácii so strojovým učením taktiež napomohla Rakúsku vo zvýšení daňových príjmov v roku 2023 o 185 mil. EUR. Bola použitá na kontrolu 34 mil. prípadov a výber 375 tis. podozrivých prípadov na hĺbkové preskúmanie, čo napomohlo optimalizovať daňové kontroly (PWC, 2026). Krajiny ako Poľsko či Rumunsko aktívne využívajú AI a strojové učenie na boj proti únikom na dani z pridanej hodnoty. V prípade Poľska AI napomohlo k zníženiu medzery na dani z pridanej hodnoty za obdobie rokov 2017 až 2021 až o 6,6 miliónov EUR (Asquith, 2025). V Rumunsku v roku 2023 viedlo k zvýšeniu príjmov z dane z pridanej hodnoty o 1 % (Asquith, 2025). Slovenská daňová správa v súčasnosti využíva AI na poskytovanie asistenčných služieb pre daňovníkov pomocou chatbota „TAXANA“, detekciu rizík v systéme „eKasa“ a na externé riadenie rizík pomocou nástroja „AIS-R“, ktorý predpovedá riziko nedodržiavania daňových predpisov pre každého jedného daňovníka s cieľom navrhnúť stratégie riešenia a (pred)výberu daňovníkov na audit (TaxAdmin.AI, 2026). Je dôležité poznamenať, že s využívaním AI sú asociované riziká v podobe nedostatočných alebo skreslených dát v systémoch AI a nedostatku transparentnosti (OECD, 2025b).

Daňové správy využívajú aj sieťovú analýzu (angl. *network analysis*), ktorá predstavuje súbor techník a procesov skúmania správania a vzťahov v sieťach, zameriavajúc sa na kľúčové väzby, toky a vzájomné prepojenia s cieľom pochopiť systém a jeho dynamiku (Miguez, 2018). Sieťovú analýzu podľa OECD (2016) využívajú viaceré krajiny, ako napríklad Írsko, Malajzia, Holandsko, Singapur či Nový Zéland, na prevenciu podvodov na dani z pridanej hodnoty typu karuselové podvody, či na odhaľovanie iných typov podvod, ktoré zahŕňajú siete hospodárskych subjektov.

Z pomedzi moderných nástrojov a technológií, ktoré využívajú daňové správy nemožno opomenúť technológiu blockchain. Vďaka technológiám distribuovanej databázy (DLT) umožňuje blockchain monitorovanie transakcií v reálnom čase a umožňuje ich automatické overovanie, hneď ako sa vyskytnú, čím sa výrazne znižuje riziko podvodov a manipulácie s údajmi (Ariyibi et al., 2024). Podľa Collosa (2021) zaviedla Federálna daňová správa Brazílie systém založený na blockchaine s názvom „bCPF“ na zdieľanie údajov z registra fyzických osôb medzi daňovými a regulačnými inštitúciami na troch úrovni vlády (federálnej, štátnej a obecnej). Estónsko, ktoré je dlhodobo považované za jednu z popredných krajín v oblasti

digitalizácie, presunulo množstvo štátnych služieb do blockchain systému – KSI, vrátane zdravotníctva, vzdelávania ako aj daní a bankovníctva (e-Estonia, 2026). Medzi ďalšie krajiny, ktoré využívajú blockchain na daňovú správu možno zaradiť Čínu, Čile či Thajsko.

Z pomedzi vyššie uvedených technológií daňové správy podľa OECD (2025a) najviac využívajú sieťovú analýzu, strojové učenie a RPA. O niečo menej využívajú možnosti cloudového úložiska (51,9 %) a najmenej využívajú DataOps prístup. DataOps predstavuje súbor postupov pre spoluprácu v oblasti správy dát navrhnutých tak, aby urýchlili dodanie, udržali kvalitu, podporili zosúladenie medzi tímami a generovali maximálnu hodnotu z dát. Jeho cieľom je automatizovať, zefektívniť a zjednotiť predtým izolované dátové funkcie (IBM, 2026).

2. METODOLÓGIA A ÚDAJE

Náš výskum v prvej časti zmapoval aktuálny stav riešenej problematiky a úroveň využívania digitálnych technológií daňovými správami v ekonomicky rozvinutých štátoch. V ďalšej časti bude naším cieľom najmä preskúmať názory daňovníkov na digitálne verejné služby daňových správ v krajinách EÚ. V oboch častiach používame mierne odlišné vzorky krajín, avšak obe zahŕňajú len ekonomicky rozvinuté krajiny. Pri realizácii prehľadu využívania digitálnych technológií daňovými správami sa zameriame na krajiny OECD, keďže práve údaje z databázy OECD (2025) nám slúžia ako aktuálny zdroj informácií. V prípade analýzy vnímania digitalizácie daňovníkmi sa zameriame na krajiny EÚ, keďže hlavným zdrojom údajov je v tomto prípade Flash Eurobarometer FL562 (Európska komisia, 2025).

Keďže digitalizácia daňových správ má veľmi dynamický charakter, uprednostnili sme v oboch prípadoch najvyššiu možnú aktuálnosť údajov pred jednotným zdrojom údajov a rovnakou vzorkou krajín. Databáza vychádzajúca z komparatívnej správy OECD s názvom „Iniciatívy v oblasti digitalizácie a digitálnej transformácie daňových správ“ predstavuje aktuálny a komplexný zdroj informácií sumarizujúci údaje v oblasti daňových technológií (ITTI) pre 54 členov Fóra OECD pre daňovú správu (FTA). Údaje sú výsledkom spolupráce medzi FTA s medzinárodnými a regionálnymi daňovými orgánmi. Obsahuje informácie z viac ako 100 jurisdikcií o využívaní technológií daňovými správami.

Ako sme uviedli tretia časť príspevku vychádza z prieskum Flash Eurobarometer FL562 „Postoje občanov k zdaňovaniu“. Tento prešum bol realizovaný v počas Apríla 2025 na vzorke 25793 respondentov z členských krajín EÚ. Zo Slovenska sa prieskumu zúčastnilo 1003 respondentov. Prieskum zisťoval postoje a preferencie občanov EÚ voči zdaňovaniu a daňovej politike. Skúma rôznorodé témy v oblasti daní. Jednou z tém je aj vnímanie digitalizácie daňovej správy a jej jednotlivých súčastí. Údaje z prieskumu sú vážené podľa hraničného veku, pohlavia, pracovného statusu a regionálneho rozloženia populácie pomocou poststratifikačného váženia. Údaje za jednotlivé krajiny sú vážené na základe ich populácie vo veku nad 15 rokov. V súvislosti so skúmanou témou, predstavuje tento rozsiahly prieskum verejnej mienky cenný zdroj údajov. Umožňuje nám skúmať postoje a preferencie občanov v rôznych socio-ekonomických skupinách a krajinách. Výsledky tohto prieskumu objasňujú, do akej miery občania EÚ vnímajú podporu zo strany členských štátov pri podávaní daňových priznaní a ktoré digitálne nástroje považujú za obzvlášť užitočné pri plnení svojich daňových povinností. V našom prípade sa zameriavame najmä na postoje k dvom špecifickým digitálnym opatreniam a to k plne digitálnemu systému daňového priznania a k mobilnej aplikácii daňového priznania. V analýze okrem iného skúmame ako sa uvedené postoje líšia medzi jednotlivými vekovými skupinami a úrovňami príjmu respondentov. Preskúmame aj rozdiely z hľadiska subjektívnych daňových znalostí a veľkosti sídla. Výsledky sú zasadené do širšieho kontextu rozvoja digitálnych technológií v daňových správach na úrovni OECD.

V druhej časti príspevku skúmame najmä názory daňovníkov na jednotlivé aspekty daňovej správy kontexte jej digitalizácie. Ako sme už uviedli v úvode, táto časť analýzy je realizovaná na základe údajov z dotazníka Flash Eurobarometer FL562. Ide o odpovede respondentov na dve vybrané otázky, ktoré sú podrobnejšie zosumarizované v Tabuľke 3.

Tabuľka 3: Znenie vybraných otázok s odpoveďami v dotazníku FL562

Znenie otázky	Možné odpovede
Do akej miery si myslíte, že daňovníci vo vašej krajine dostávajú primeranú podporu pri podávaní daňových priznaní?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Úplne adekvátna podpora 2. Väčšinou adekvátna podpora 3. Skôr neadekvátna podpora 4. Veľmi neadekvátna podpora 5. Nevieť sa vyjadriť k tejto otázke
Ktoré opatrenie z uvedených by podľa vášho názoru bolo najužitočnejšie na pomoc ľuďom pri podávaní daňových priznaní? (Len jedna možná odpoveď)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plne digitálny systém na podávanie daňových priznaní 2. Mobilná aplikácia na podávanie daňových priznaní a sledovanie vrátenia daní 3. Reforma daňovej legislatívy s cieľom uľahčiť 4. Jasnejšie pokyny 5. Viac podpory pri podávaní daňových priznaní 6. Dostupnosť predvyplnených daňových priznaní 7. Menej časté zmeny pravidiel

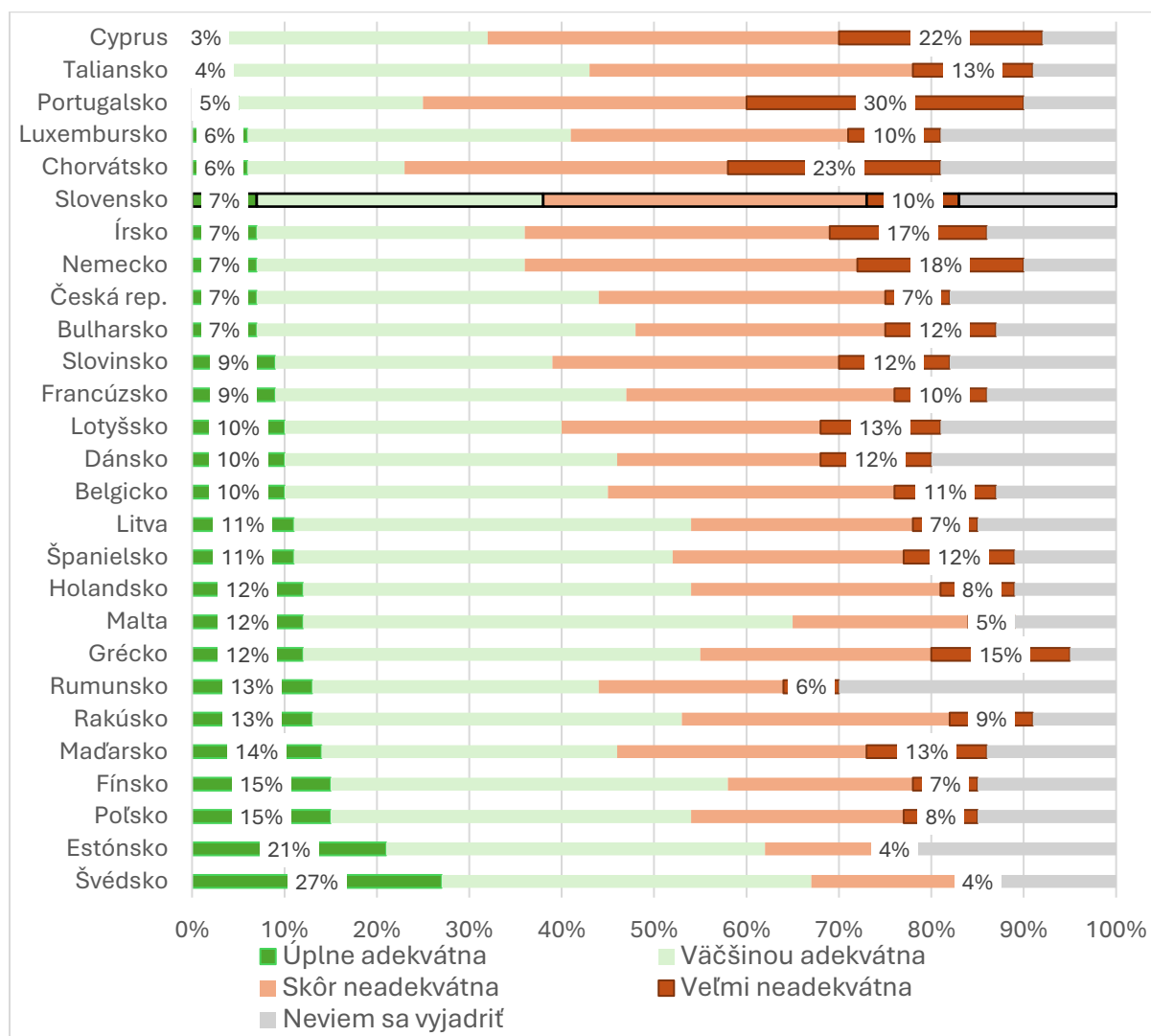
Zdroj: Európska komisia (2025).

Prvá otázka sa zaoberá podporou daňovníkov pri vyplnení ich daňových priznaní. Táto otázka nám umožňuje zmapovať subjektívne vnímanú všeobecnú úroveň celkovej podpory zo strany daňových správ krajín EÚ pre daňovníkov. Odpovede na prvú otázku sú zoradené na Likertovej škále od 1 do 4, pričom hodnota 1 predstavuje najvyššiu subjektívne vnímanú podporu. Druhá otázka sa zameriava na vnímanie konkrétnych nástrojov podpory pri vyplňaní daňových priznaní. Aj napriek tomu, že odpovede obsahujú niekoľko možností rozhodli sme sa vzhľadom na náš výskumný cieľ zamerať len na prvé dve uvedené odpovede t.j. plne digitálny systém podávania daňových priznaní a mobilnú aplikáciu na podávanie daňových priznaní. Tieto dve odpovede, predstavujú vyššiu úroveň digitalizácie daňovej správy. V analýze okrem iného podrobnejšie preskúmame, ktoré socio-ekonomické skupiny respondentov preferujú tento typ opatrení. Z technického hľadiska pracujeme s dvoma kategóriami premenných. Závislé premenné zachytávajú subjektívne hodnotenie podpory na Likertovej škále a preferenciu digitálnych opatrení (binárne). Závislé premenné sú uvedené v Tabuľke 3. Nezávislé premenné predstavujú vybrané socio-ekonomické charakteristiky respondentov. Ide o vekové skupiny (15 – 24, 25 – 39, 40 – 54, 55+), príjmové kvintily, úroveň subjektívnych znalostí daní a veľkosť sídla. V nasledujúcej časti príspevku uvádzame kľúčové výsledky analýzy.

3. ANALÝZA VNÍMANIA DIGITALIZÁCIE DAŇOVEJ SPRÁVY

Podiel odpovedaní respondentov na prvú otázku v jednotlivých krajinách EÚ je graficky zobrazený na Grafe 1. Výsledky ukazujú, že vnímanie dostupnej podpory sa v jednotlivých krajinách EÚ relatívne líši. Zatiaľ čo v niektorých členských štátoch ako Švédsko, Estónsko, Fínsko a Poľsko prevládajú skôr pozitívne hodnotenia podpory, v iných krajinách je značná časť respondentov nespokojná. Ide najmä respondentov z Cypru, Talianska a Portugalska. Prevažne negatívne je hodnotená úroveň podpory zo strany štátu aj v prípade Slovenska. Len približne 7 % respondentov uviedlo, že stav podpory je úplne adekvátny, čo predstavuje šiestu najhoršiu úroveň spomedzi členských štátov EÚ. Zistená heterogenita zrejme odráža širšie

problémy pri správe daní, avšak predstavuje pravdepodobne aj rozdiely v kvalite digitálnych verejných služieb daňových správ. Kým digitalizácia verejných služieb práve v Estónsku, Švédsku alebo Fínsku je zvyčajne uvádzaná ako príklad dobrej praxe, krajiny ako Cyprus, Taliansko a Portugalsko tejto oblasti prevažne zaostávajú za priemerom EÚ.

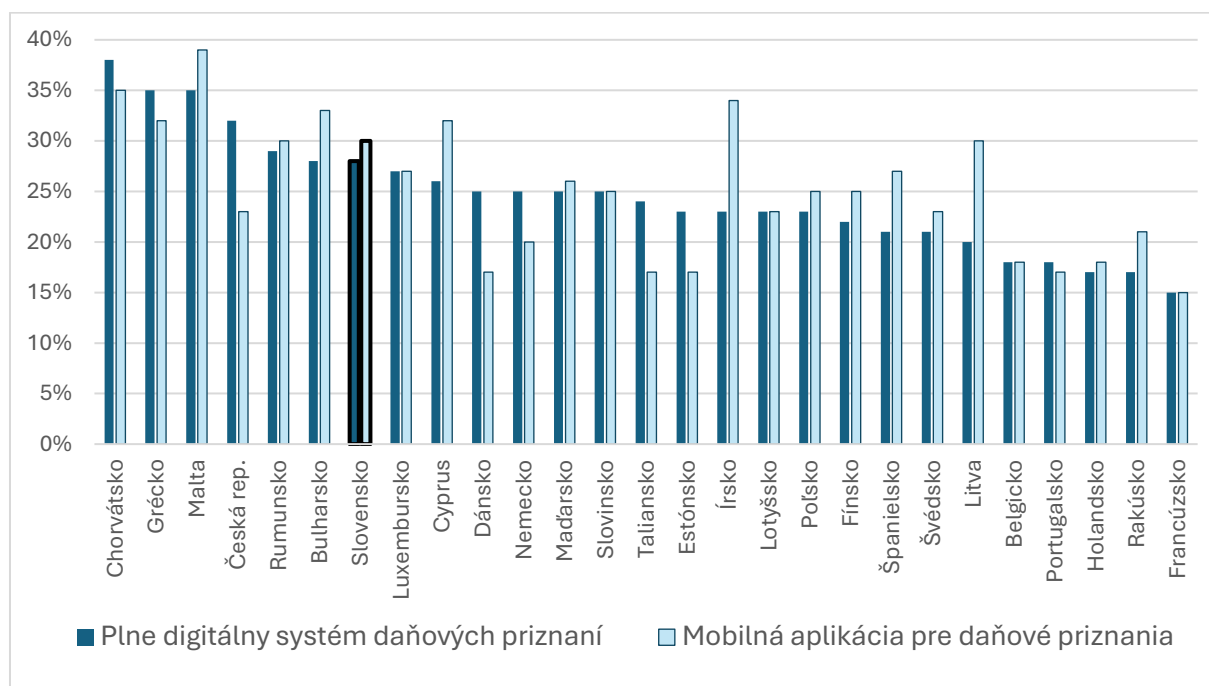
Graf 1 Hodnotenie úrovne podpory pri podávaní daňových priznaní

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Európskej komisie (2025).

Respondenti odpovedali, či pokladajú tieto opatrenia za najužitočnejšie na pomoc ľuďom pri podávaní daňovým priznaní zo zoznamu uvedených opatrení. V tomto prípade teda ide hodnotenie relatívnej dôležitosti opatrení digitalizácie daňovej správy v porovnaní s inými opatreniami.

Na grafe 2 je možné vidieť podiel respondentov, ktorí považujú dve opatrenia priamo súvisiace s digitalizáciou daňovej správy za najužitočnejšie na pomoc pri podávaní daňových priznaní. Ide teda o plne digitálny systém daňových priznaní a mobilnú aplikáciu pre daňové priznania. Z grafu vyplýva, že aj oba opatrenia majú v krajinách EÚ nezanedbateľnú podporu. Úroveň podpory pre oba opatrenia je pomerne vyrovnaná. V niektorých krajinách ako napríklad Írsko, Litva a Cyprus však pomerne výrazne dominuje podpora zavedenia mobilnej aplikácie. Oba opatrenia vnímajú ako obzvlášť prínosné najmä respondenti z Chorvátska, Grécka, Malty, Českej republiky a Rumunska. Pričom Slovensko sa tiež nachádza na popredných priečkach.

Naopak uvedené digitálne opatrenia najmenej podporujú respondenti z Francúzska, Rakúska, Holandska a Belgicka.

Graf 2 Preferované digitálne opatrenia na uľahčenie podávania daňových priznaní

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Európskej komisie (2025).

Následne sme podrobnejšie preskúmali štruktúru odpovedí na základe vybraných socio-ekonomických zkazovateľov. Výsledky analýzy postojov podľa vekovej štruktúry respondentov sú uvedené v Tabuľke 4. Zistenia odhaľujú jasný klesajúci trend podpory digitálnych opatrení spolu s rastúcim vekom. Plne digitálny systém daňového priznania podporuje 28 % respondentov vo vekovej kategórii od 15 do 24 rokov, zatiaľ čo vo vekovej skupine od 25 do 39 rokov je to 26 %, vo vekovej skupine 40 – 54 rokov už len 23 % a u respondentov vo veku 55 a viac rokov iba 19 %. Veľmi podobný trend je viditeľný aj pre podporu mobilnej aplikácie. Tu je obzvlášť významný aj rozdiel medzi najmladšou a najstaršou skupinou respondentov, pričom bol zistený takmer trojnásobne vyšší podiel pozitívnych odpovedí u mladých respondentov. Tieto zistenia potvrdzujú predpoklad, že vnímanie digitálnych nástrojov daňovej správy a ich podpora výrazne súvisí s vekom daňovníkov.

Tabuľka 4 Postoje podľa veku - podiel kladných odpovedaní podľa vekovej štruktúry respondentov

Vekový interval	Plne digitálny systém daňových priznaní (Áno)	Mobilná aplikácia pre daňové priznania (Áno)
15-24	28 %	38 %
25-39	26 %	30 %
40-54	23 %	21 %
55+	19 %	13 %

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Európskej komisie (2025).

V ďalšej časti sme sa zamerali na členenie podľa príjmových kategórií respondentov, ktoré je uvedené v Tabuľke 5. Tieto kategórie sú v našom prípade vytvorené na základe príjmových kvintílov. Výsledky poukazujú na mierny, avšak konzistentný rastúci trend podpory digitálnych

nástrojov v súvislosti s rastúcou príjmovou úrovňou. Najvýznamnejší rozdiel v podpore bol zistený medzi najvyšším a druhým najvyšším kvartilom. Plne digitálny systém daňových priznaní podporuje 21 % respondentov z prvého kvintilu. Vo štvrtok kvintile je podpora tohto nástroja na úrovni 24 % a v najvyššom príjmovom kvintile dosahuje až 28 %. Záujem o mobilnú aplikáciu vykazuje opäť veľmi podobný trend, pričom rozdiel medzi prvým a posledným kvartilom predstavuje tiež 7 percentuálnych bodov. Hoci rozdiely medzi krajnými príjmovými skupinami nie sú dramatické, naznačujú, že príjmová úroveň môže do istej miery podmieňovať otvorenosť voči digitálnym riešeniam v oblasti daní. Tento fakt môže pravdepodobne súvisieť s rozdielmi v digitálnej gramotnosti a prístupe k digitálnym technológiám.

Tabuľka 5 Postoje podľa príjmu - podiel kladných odpovedaní

Príjem	Plne digitálny systém daňových priznaní (Áno)	Mobilná aplikácia pre daňové priznania (Áno)
1. kvintil (20% najnižších príjmov)	21 %	19 %
2. kvintil	22 %	20 %
3. kvintil	21 %	22 %
4. kvintil	24 %	22 %
5. kvintil (20% najvyšších príjmov)	28 %	26 %

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Európskej komisie (2025).

Zaujímavé výsledky tiež prináša členenie podľa subjektívnych znalostí daňovej problematiky, uvedené v Tabuľke 6. Respondentov sme v tomto prípade rozdelili dvomi spôsobmi členenia. V prvej časti sú respondenti rozdelení do troch skupín na základe subjektívneho vnímania svojich znalostí v oblasti daní. Druhé členenie rozdelilo respondentov do dvoch skupín.

Tabuľka 6 Postoje podľa subjektívnych znalostí - podiel kladných odpovedaní podľa subjektívnych znalostí ohľadom daní a odbornosti v daniach

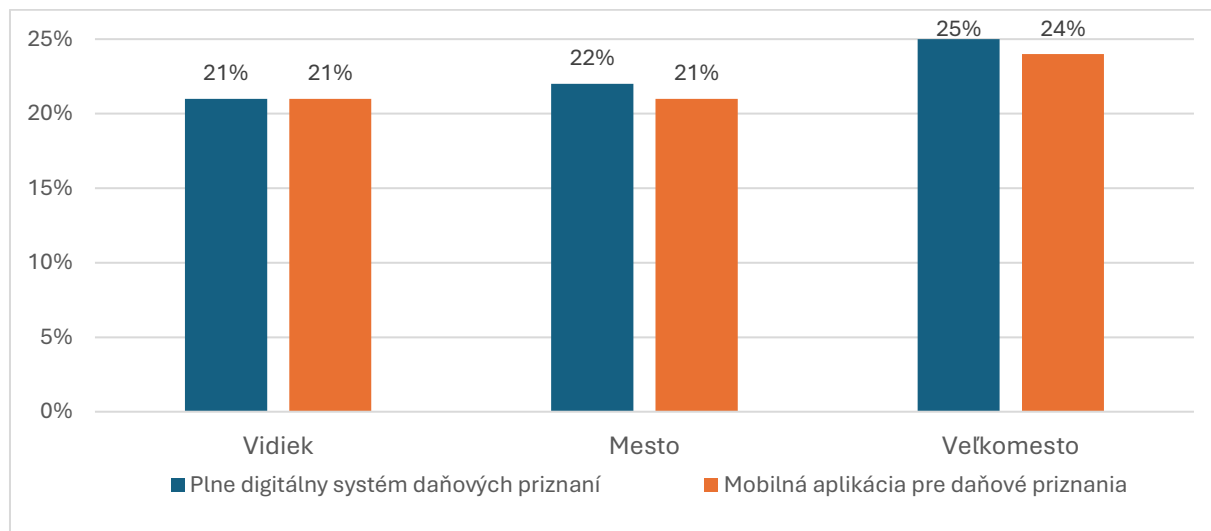
	Plne digitálny systém daňových priznaní	Mobilná aplikácia pre daňové priznania
Dobrá subjektívna znalosť daní	26 %	25 %
Priemerná subjektívna znalosť daní	21 %	21 %
Zlá subjektívna znalosť daní	20 %	18 %
Daňový poradca a odborník v daniach	31 %	32 %
Ostatní (nie je daňový poradca ani odborník v daniach)	22 %	21 %

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Európskej komisie (2025).

Prvá skupina je pomerne málo početná, keďže obsahuje len odborníkov v oblasti daní a daňových poradcov. Druhá skupinu obsahuje všetkých ostatných respondentov. Respondenti, ktorí sa považujú za daňových poradcov alebo odborníkov v oblasti daní, vykazujú najvyšší podiel záujmu o oba digitálne nástroje daňovej správy. Plne digitálny systém daňových priznaní v tejto skupine preferuje až 31 % z nich a mobilnú aplikáciu 32 %. Ostatní respondenti prejavujú o 9 resp. 11 percentuálnych bodov nižšiu podporu. Zaujímavé rozdiely však vidíme aj medzi skupinami členenými z hľadiska subjektívnych znalostí. V skupine respondentov s dobrou subjektívnou znalosťou daní je podpora oboch digitálnych opatrení na úrovni 26 % a 25 %, pokým respondenti s priemernou znalosťou daní vykazujú podporu len na úrovni 21 %. Najnižší záujem prejavujú respondenti so zlou subjektívnou znalosťou daní (20 % pre plne

digitálny systém a 18 % pre mobilnú aplikáciu). Toto zistenie naznačuje, že daňovníci s vyššou kompetenciou v daňovej oblasti majú väčší záujem digitálne nástroje daňovej správy.

Posledným skúmaným problémom sú rozdiely vo vnímaní digitálnych nástrojov z hľadiska veľkosti sídla v ktorom respondenti žijú. Tieto údaje sú zobrazené na grafe 3, ktorý predstavuje rozloženie pozitívnych odpovedí podľa subjektívne vnímanej veľkosti sídla respondentov.

Graf 3 Podiel kladných odpovedí podľa veľkostnej kategórie sídla

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov Európskej komisie (2025).

Naše výsledky v tomto prípade naznačujú, najmä rozdiel medzi veľkomestami a ostatnými typmi sídel. Respondenti žijúci v najväčšej kategórii sídiel vo všeobecnosti prejavujú vyššiu podporu digitálnym nástrojom správy daní. Rozdiel medzi ostatnými mestami a vidiekom je zanedbateľný. Tento výsledok je v súlade s tézou o digitálnej priepasti medzi veľkými mestami a vidiekom, ktorá sa odráža aj vo využívaní digitálnych verejných služieb v oblasti daní.

DISKUSIA

Výsledky nášho výskumu digitalizácie daňovej správy naznačujú viaceré zaujímavé zistenia. Ide o proces, ktorý vyžaduje synergickú spoluprácu rôznych technológií ako aj podporu zo strany samotných daňovníkov. Diskusia jednotlivých zistení je realizovaná v kontexte stanovených výskumných otázok.

Prvá výskumná otázka bola zameraná na implementovanie digitálnych technológií (Ktoré inovatívne digitálne technológie sú najčastejšie využívané daňovými správami v ekonomicky rozvinutých štátoch?). Zistili sme, že inovatívne digitálne technológie sú už v ekonomicky rozvinutých krajinách prevažne udomácnené a predstavujú podstatnú zložku pri správe daní. Daňové správy v týchto krajinách využívajú najmä cloud computing (72,2 %), strojové učenie (61,1 %) a robotickú automatizáciu procesov (53,7 %). Komplexné hodnotenie efektívnosti využívania jednotlivých digitálnych nástrojov doteraz nebolo realizované, avšak ukazuje sa že mnohé z nich majú často priamy ekonomický dopad. Pričom v dôsledku zavedenia strojového učenia a AI bolo zistené podstatné zvýšenie daňových príjmov (PWC, 2026) a zníženie daňovej medzery na DPH (Asquith, 2024).

Druhá výskumná otázka sa venuje analýze vnímanej adekvátnosti podpory zo strany daňovej správy. Toto vnímanie je následne čiastočne dané do kontextu aj z digitalizáciou daňovej správy. Identifikovaná heterogenita vo vnímaní adekvátnosti podpory v krajinách EÚ totiž čiastočne odráža aj rozdielnu úroveň vyspelosti e-governmentu. Napríklad Ardielli a Halásková (2015) uvádzajú, že implementácie e-governmentu bola v sledovanom období

najlepšia v Estónsku, Fínsku a vo Švédsku. Práve respondenti z týchto krajín hodnotili podporu zo strany daňovej správy veľmi dobre. Na druhej strane respondenti z niektorých iných krajín, kde zaradujeme aj Slovensko uvádzajú kritický postoj k adekvátnosti podpory. Tento fakt pravdepodobne úzko súvisí s výškou vyvolaných nákladov zdanenia. Podľa výsledkov viacerých štúdií (Hesami et al., 2024 a Klun, 2009) môžu napríklad predvyplnené formuláre tieto náklady výrazne znížiť.

Tretia výskumná otázka skúma vybrané socio-ekonomické ukazovatele a ich súvislosť s podporou využívania digitálnych služieb daňovej správy. Naše výsledky empiricky potvrdili existenciu určitých súvislostí medzi charakteristikou daňovníkov a ich ochotou využívať digitálne služby. Zistili sme relatívne významnú vekovú priepasť, pričom podpora digitálnych služieb bola u mladých približne trojnásobná v porovnaní so seniormi. Boli zistené aj určité rozdiely vo vnímaní digitálnych služieb aj v prípade príjmových skupín. Respondenti s najvyššími príjmami (28 % v najvyššom kvintile) vykazujú vyššiu otvorenosť voči digitálnym riešeniam. Celkovo najvyššiu podporu (cez 31 %) vykazujú daňoví poradcovia a odborníci v oblasti daní, čo naznačuje, že kompetencia v daňovej oblasti zvyšuje dopyt po efektívnych digitálnych nástrojoch. Zistené rozdiely v podpore medzi obyvateľmi veľkomiest a vidieka naznačujú, že stále môžu pretrvávať určité nerovnosti v prístupe k digitálnym verejným službám.

Na základe uvedených výsledkov, môžeme konštatovať, že verejná podpora digitálnych nástrojov v oblasti daní sa pomerne výrazne líši nielen medzi jednotlivými krajinami EÚ, ale zdá sa, že podstatnú úlohu zohrávajú aj socio-ekonomické indikátory, medzi, ktorými dominuje najmä vek respondentov. Podpora digitalizácie daňovej správy sa ďalej javí byť úzko prepojená so znalosťami daňovníkov v oblasti daní. Je však nevyhnutné uviesť, že náš výskum v tomto štádiu obsahuje určité metodologické a obsahové limity, ktoré následne predstavujú rámec pre interpretáciu dosiahnutých výsledkov. Prvým limitom je určitá nižšia konzistentnosť výskumnej vzorky, keďže používame údaje a informácie aj za štáty OECD ako aj za členské štáty EÚ. Okrem toho je potrebné uviesť, že analýza je do určitej miery založená na údajoch na základe subjektívneho vnímania daňovníkov. Vnímaná primeranosť podpory alebo úroveň vlastných vedomostí nemusí nevyhnutne zodpovedať objektívnej realite v jednotlivých krajinách. Skúmanie vnímania digitalizácie daňovníkmi je zároveň čiastočne zúžené pričom sa zameriavame sa na dve špecifické opatrenia v oblasti digitalizácie daňovej správy. Identifikované súvislosti, najmä vo vzťahu k socio-ekonomickým ukazovateľom, predstavujú skôr korelácie a nie kauzálne vzťahy.

Aj napriek uvedeným obmedzeniam je na základe našich zistení, možné realizovať aj určité odporúčania pre verejné politiky. Pre úspešnú implementáciu daňových politik sa javí byť kľúčové, aby vlády investovali nielen do digitálnej infraštruktúry, ale aj do digitálnej gramotnosti a inkluzívneho prístupu. Ide najmä o podporu starších generácií a nízkopríjmových skupín obyvateľstva. Rozšírenie vzdelávacích programov a interaktívnych sprievodcov môže prispieť k zníženiu bariér pri využívaní elektronických verejných služieb v oblasti daní. Zjednodušenie používateľského prostredia a rozšírenie predvyplnených formulárov môže výrazne znížiť vyvolané náklady na strane daňovníkov. Zároveň je nevyhnutné posilniť dôveru verejnosti prostredníctvom transparentnosti pri využívaní nástrojov umelej inteligencie. Z analýzy čiastočne vyplýva, že digitalizácia môže zvýšiť sociálne rozdiely v prístupe k digitálnym verejným službám pokiaľ sa nezohľadnia uvedené rozdiely vo vnímaní daňovníkmi. Kľúčovým predpokladom úspešnej digitálnej transformácie daňových správ je teda nielen zmena technológií, ale aj schopnosť rozpoznať rozdielne potreby jednotlivých skupín daňovníkov.

ZÁVER

Digitálna transformácia daňovej správy je komplexný proces, ktorý presahuje rámec samotnej digitalizácie. Obsahuje zapojenie rôznych typov digitálnych technológií a ich synergickú spoluprácu. Naše výsledky potvrdzujú, že daňové správy v ekonomicky rozvinutých štátoch zavádzajú viaceré inovatívne digitálne nástroje, ako je cloud computing, ktorý používa približne 72,2 % daňových správ v krajinách OECD, strojové učenie (61,1 %) a automatizácia procesov (53,7 %). Ich cieľom je predovšetkým zvýšiť efektívnosť výberu daní, odhaľovať daňové podvody ako aj zvýšiť spokojnosť samotných daňovníkov. Všetky uvedené aspekty priamo podporujú fiškálnu funkciu daní. Z doterajších skúseností sa javí sa, že digitálne technológie zvyšujú daňové príjmy, znižujú vyvolané náklady daňovníkov a z dlhodobého hľadiska majú potenciál znižovať aj priame administratívne náklady zdanenia na strane verejného sektora.

Keďže digitálna transformácia daňovej správy prebieha s rozdielnou intenzitou aj kvalitou v rôznych krajinách, existuje značná heterogenita v jej vnímaní samotnými daňovníkmi. Analýza údajov z prieskumu Flash Eurobarometer odhalila tieto rozdiely. V krajinách s rozvinutou elektronickou verejnou správou, ako sú napríklad Estónsko a Švédsko, prevláda skôr spokojnosť daňovníkov s podporou pri podávaní daňových priznaní. Naopak v južných a východných krajinách EÚ vrátane Slovenska pretrváva skôr kritické vnímanie adekvátnosti tejto podpory.

Výsledky tiež naznačujú, že podstatnú úlohu pri akceptácii digitálnych nástrojov daňovej správy zohrávajú aj vybrané socio-ekonomické faktory. Najvýznamnejším ukazovateľom je vek, kde sa podpora pre mobilné aplikácie pohybuje od 38 % u najmladších respondentov po 13 % u osôb nad 55 rokov. Podobne respondenti s vyššími príjmami a lepšími znalosťami v oblasti daní prejavujú skôr pozitívny postoj k digitálnym nástrojom. Značné rozdiely sú aj medzi daňovníkmi z veľkomiest a ostatných oblastí.

Pre úspešnú digitálnu transformáciu teda nie je dôležitá len ale aj schopnosť rozpoznať rozdielne potreby skupín daňovníkov. Vlády by mali investovať nielen do novej digitálnej infraštruktúry a technológií, ale aj do zmierenia digitálnych nerovností zameraných najmä na skupiny starších ľudí a daňovníkov s nižšími príjmami a znalosťami v oblasti daní.

POĎAKOVANIE

Príspevok vznikol v rámci riešenia projektu VEGA č. 1/0411/24.

LITERATÚRA

ANDERSON J. et al. *The Role of Cloud Computing in Modern Tax Administration*. Online. Dostupné na: https://www.researchgate.net/publication/396513553_The_Role_of_Cloud_Computing_in_Modern_Tax_Administration. [zobrazené 2026-02-18].

ARDIELLI, E.; HALÁSKOVÁ, M. Assessment of E-government in EU countries. *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series D*. Vol. 34, no. 2. (2015). pp. 4-16. Dostupné na: <https://fes.upce.cz/sites/default/files/public/luva3059/luva3059-25020.pdf> [zobrazené 2026-04-2].

ARIYIBI, K. O.; BELLO, O. F.; ADEDIRAN, O. F.; PHILLIPS, A. P.; ODUMUWAGUN, O. O.; KAZEEM, O. *The application of blockchain technology to improve tax compliance and ensure transparency in global transactions*. *International Journal of Science and Research Archive*. Online. vol. 13 (2024), no. 2, pp. 1516 – 1527. eISSN: 2582-8185. Dostupné na <https://doi.org/10.30574/ijrsra.2024.13.2.2286>. [zobrazené 2026-02-18].

ASQUITH, R. *Poland AI & e-invoicing fights VAT fraud*. VATCalc, Poľsko. Online. 2024. Dostupné na <https://www.vatcalc.com/poland/poland-ai-and-e-invoicing-fights-vat-fraud/>. [zobrazené 2026-02-18].

AWASTHI, R. et al. *The Benefits of Electronic Tax Administration in Developing Economies: A Korean Case Study and Discussion of Key Challenges (English)*. Online. Washington, D.C.: World Bank Group. 2019. Dostupné na: <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/702111557245625049>. [zobrazené 2026-02-17].

BELLON, M.; DABLA-NORRIS, E.; KHALID, S.; LIMA, F. *Digitalization to improve tax compliance: Evidence from VAT e-Invoicing in Peru*. Journal of Public Economics. Online. vol. 210 (2022), pp. 125 – 171. ISSN 0047-2727. Dostupné na: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2022.104661>. [zobrazené 2026-02-17].

COLLOSA, A. *Robotic process automation in Tax Administrations*. Inter-American Center of Tax Administrations. Online. 2023. Dostupné na <https://www.ciat.org/ciatblog-robotic-process-automation-in-tax-administrations/?lang=en>. [zobrazené 2026-02-18].

COLLOSA, A. *Blockchain in Tax Administrations*. Inter-American Center of Tax Administrations. Online. 2021. Dostupné na https://www.ciat.org/blockchain-in-tax-administrations/?lang=en#_ftn4. [zobrazené 2026-02-18].

EURÓPSKA KOMISIA. Citizens' attitudes towards taxation. FL562. Online. 2025. Dostupné na <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3375> [zobrazené 2026-02-18].

EURÓPSKA KOMISIA. *A review and evaluation of methodologies to calculate tax compliance costs*. Taxation papers. Online. 2013. no. 40. 108 pp. ISBN 978-92-79-34298-1. Dostupné na https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/9d0ee4ea-48f5-4f4c-b0ca-3a732022d2ef_en?filename=taxation_paper_40.pdf. [zobrazené 2026-02-17].

FALANA, G. A.; DAKHIL, M. S.; ABOOD, F. G.; DAGUNDURO, M. E. *Digital Tax Administration and Tax Compliance in Nigeria Informal Sector*. Economy, Business and Development: An International Journal (EB&D). Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Faculty of Economics, Skopje. Online. vol. 5 (2024), no 2, pp. 32 – 45. ISSN 2671-3470. Dostupné na: <https://doi.org/10.47063/ebd.00020>. [zobrazené 2026-02-17].

HESAMI, S.; JENKINS, H.; JENKINS, P. G. *Digital Transformation of Tax Administration and Compliance: A Systematic Literature Review on E-Invoicing and Prefilled Returns*. Digital Government Research and Practice. Online. vol. 5 (2024), no. 3, 20 p. Dostupné na <https://doi.org/10.1145/3643687>. [zobrazené 2026-02-17].

IBM. *What is DataOps?* 2025. Online. Dostupné na <https://www.ibm.com/think/topics/dataops>. [zobrazené 2026-02-17].

JENKINS, G. P.; HESAMI, S.; ALSHAMLEH, O.; YARYGINA, A.; PESSINO, C. *Cost-Benefit Analysis Methodology for Administrative Prefilling of Value-Added Tax Returns: An Application for Chile*. Inter-American Development Bank. Online. Dostupné na <https://doi.org/10.18235/0005068>. [zobrazené 2026-02-18].

KOTAKORPI K., LAAMANEN J. *Prefilled Income Tax Returns and Tax Compliance: Evidence from a Natural Experiment*. Online. Working Papers 1604, Tampere University, Faculty of Management and Business, Economics. 2016. ISSN 1458-1191. Dostupné na: <https://ideas.repec.org/p/tam/wpaper/1604.html>. [citované 2026-02-17].

KLUN, M. *Pre-filled Income Tax Returns: Reducing Compliance Costs for Personal Income Taxpayers in Slovenia*. Financial Theory and Practice. Online. vol. 33 (2009), no. 2., pp. 219 –

233. Dostupné na: https://www.researchgate.net/publication/227448244_Pre-filled_Income_Tax>Returns_Reducing_Compliance_Costs_for_Personal_Income_Taxpayers_in_Slovenia. [zobrazené 2026-02-17].

E-estonia. *KSI blockchain*. e-estonia.com. Online. 2026. Dostupné na <https://e-estonia.com/solutions/cyber-security/ksi-blockchain/>. [zobrazené 2026-02-18].

MBISE, K. S.; BASEKA, L. *The Impact of the Digital Tax Administration System on Compliance Among SMEs*. *The Journal of Informatics*. Online. vol. 2 (2024), no. 1, pp. 69 – 82. Dostupné na: <https://www.ajol.info/index.php/tji/article/view/275624>. [zobrazené 2026-02-17].

MIGUEZ, S. D. S. *Taxation, Big Data and Network Analytics: An introductory analysis to the global network of double taxation treaties*. CIAT Director of Tax Studies and Research. 2018. Online. ISSN 2219-780X. Dostupné na https://www.ciat.org/Biblioteca/DocumentosdeTrabajo/2018/WP_03_2018_sarralde_ciat.pdf. [zobrazené 2026-02-18].

OECD. *Advanced Analytics for Better Tax Administration: Putting Data to Work*. OECD Publishing, Paříž. Online. 2016. Dostupné na <http://dx.doi.org/10.1787/9789264256453-en>. [zobrazené 2026-02-18].

OECD. *Tax Administration 3.0: The Digital Transformation of Tax Administration*. OECD, 2020 Paříž. Online. Dostupné na: https://www.oecd.org/en/publications/tax-administration-3-0-the-digital-transformation-of-tax-administration_ca274cc5-en.html. [zobrazené 2026-02-17].

OECD. *Tax Administration Digitalisation and Digital Transformation Initiatives*, OECD Publishing, Paříž. 2025a. Online. Dostupné na <https://doi.org/10.1787/c076d776-en>. [zobrazené 2026-02-18].

OECD. *Governing with Artificial Intelligence: The State of Play and Way Forward in Core Government Functions*, OECD Publishing, Paříž. 2025b. Online. Dostupné na <https://doi.org/10.1787/795de142-en>. [zobrazené 2026-02-18].

OWENS, J.; LAZAROV, I.; OLIVEIRA COSTA, N. *Exploring the Opportunities and Challenges of New Technologies for EU Tax Administration and Policy*, Publication for the committee on Economic and Monetary Affairs' Sub Committee on Tax Matters (FISC), Policy Department for Economic, Scientific and Quality of Life Policies, European Parliament, Luxembourg. Online. 2021. Dostupné na [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU\(2021\)695458](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOL_STU(2021)695458). [zobrazené 2026-02-18].

PWC. *Role of AI in transforming how tax authorities work*. pwc. 2026. Online. Dostupné na <https://www.pwc.com/lv/en/about/services/IT-services/related-articles/Role-of-AI-in-transforming-how-tax-authorities-work.html>. [zobrazené 2026-02-18].

TaxAdmin. AI. *Slovakia – State of use of AI tax systems*. taxadmin.ai. 2026. Online. Dostupné na <https://taxadmin.ai/country/slovakia-ai-country-report/>. [zobrazené 2026-02-19].

WEIGUN, X.; LING, X. *Can the digitalization of tax administration promote corporate digital transformation? empirical evidence from China*. *International Review of Economics & Finance*. Online. vol. 104 (2025). ISSN 1059-0560. Dostupné na <https://doi.org/10.1016/j.iref.2025.104634>. [zobrazené 2026-02-17].